

hvilket det ærede Medlem kjender ligesaagodt som jeg, den Baue eller Ubane at begynde at skjælde hinanden ud; førend det kom til den egentlige Kamp, og dette kunde maaffee være ret hensigtsmæssigt, da de derved kunde ophidses hinanden; i alt Fald havde de den Fordeel deraf, at naar de skjælte hinanden ud, vare de hinanden saa nær, at de kunde tage til Gjenmæle strax, baade verbaliter og realiter, og det Sidste var jo det meest Virksomme. Det ærede Medlem begyndte sit Angreb paa en Maade, som jeg vil betragte som grændsende noget nær til Skjældsord imod Mænd; der ikke her ere tilstede, men som have været tilstede i en anden Forsamling og ere der endnu, idet han sagde, at der var een Ting, som det i Særdeleshed kom an paa, og det var Sandbruhed og Ordholdenhed, og at, omendstjondt man vel ikke kunde forhindre Folk fra at gaae fra deres Ord, det dog altid maatte fremhæves, at de vare gaaede fra deres Ord. Og derpaa kom det ærede Medlem til at omtale Pittinger af de Mænd, som i 1855 havde deeltaget i de Forhændlinger, der ledsagede Forfatningens Omdannelse, og navnlig Betænkningen i Landstinget. Han gik noget nærmere ind derpaa ved at sige, at disse Mænd udtrykkelig havde erklæret, at naar der ikke længere var Spørgsmaal om Fælleskab imellem Danmark og Slesvig, saa maatte dermed Forfatningen ophøre, og han meente at finde et ganske særegt og eienbommeligt Beviis for, at hans Opfattelse maatte være den rigtige, deri, at man udtrykkelig i Betænkningen havde taget Hensyn til Muligheden af, at Holsteen kunde komme til at udtræde af Forfatningsforbindelsen. Han raisonerede nemlig som saa, at naar disse Mænd vare gaaede ud fra, at det kun var, naar der var Spørgsmaal om Holsteens Udtræden, at Forfatningen kunde blive staaende, maatte de naturligviis være af den Formening, at Forfatningen maatte ophøre, naar andre Dele, og da navnlig Slesvig, udtraadte (Se el: Maa jeg bede om Ordet!). Naar det ærede Medlem vil gjennemlæse osiære, hvad der dengang er passeret, saa vil han see, hvor aldeles urigtig hans hele Opfattelse er. Det er triivielt idelig at komme tilbage til Behandlingen af det samme Punkt; men naar der fremkom-

mer saa stærke Mistjendelser og Misforstaaelser, og de igjennem Rigsdagstidenden blive førte omkring i Landet, hvor de da blive opstillede som Sandheder, bliver det imidlertid nødvendigt at imødegaae dem. Jeg vil nu slet ikke tale om, at der ikke er Spørgsmaal om, at der ved Grundlovsindskrænkningen har været Noget opstillet som Betingelse; hele det Spørgsmaal vil jeg lade staae ganske uørt, om der skulde kunne være nogen Mulighed for, at Grundloven paa Grund af, at en saadan Betingelse var tilføjet, igjen skulde kunne leve op i sin fulde Gyldighed; om det var Noget, der var juridisk muligt, Noget, der i mindste Maade var juridisk begrundet, skal jeg lade staae hen og ikke her bestæftige mig dermed. Men hvad var det, Sagen dreiede sig om, og hvor naar var det, at den af Landstinget indsatte Forudsætning skulde komme til at indtræde? Blev dette ikke udtrykkelig fremsat i Forhændlingerne baade fra Regjeringens og Landstingets Side, saa at det nu er beshynderligt, at man kan komme med saadanne Misforstaaelser? Jo, ganske vist, hvis det ærede Medlem blot vil gjennemlæse Forhændlingerne derom i Landstingets første Møde, saa vil han finde, at dette er Tilfældet. Jeg har god Grund til at kunne erindre dette tydeligt, da jeg havde den Ære som Cultusminister at maatte træde istedetfor den dengang syge Premierminister ligeoverfor Udvalgets Ordfører. Der blev da med Hensyn til den Bestemmelse, hvorom der her er Spørgsmaal, saa udtrykkelig som vel muligt, sagt, at der kun var eet Tilfælde, hvor der skulde kunne blive Spørgsmaal om, at Fællesforfatningen ophørte at bestaae i anerkjendt Kraft og Virksomhed, og navnlig blev det udtrykkelig sagt fra min Side, at det var klart, hvad der naturligviis ogsaa maatte være Tilfældet, at der ingenlunde var sigtet til nogen af de Forandringer, større eller mindre, som Fællesforfatningen paa en lovlig Maade kunde undergaae i Medfør af dens enkelte Bestemmelser, og da navnlig den sidste Paragraph i selve Forfatningsudkastet. Der blev dertil føjet, at der kun var sigtet til en saadan Eventualitet, at paa en voldsom og ulovlig, altsaa paa en revolutionair, Maade denne Forfatning skulde forsvinde, og dertil sluttede Ordføreren sig